

Porteføljeutviklingsplan UiT 2024-2025

Porteføljeutviklingsplanen gjelder på institusjonsnivå. Fakultetene forventes å inkludere relevante tiltak i eget planarbeid.

Porteføljeutviklingsplanen har tre deler:

1. Rammer for disiplinfaglige utdanninger

Del 1 omhandler nye rammer for disiplinfaglige utdanninger og 5-årige sivilingeniørutdanninger for å legge til rette for flerfaglighet, fleksibel fagsammensetning og bedre tilgjengelighet av kortere utdanningsmoduler for arbeidslivet.

Rammene ble vedtatt av universitetsstyret 19. desember 2023. Spesifiserte tiltak i del 1 omhandler implementering av nye rammer.

2. Utviklings- og endringstiltak per fagområde

Del 2 er en oversikt over identifiserte tiltak som vil gjennomføres i 2024 og 2025. Tiltakene er basert på fakultetenes vurderinger, og omfatter både profesjonsutdanninger og disiplinutdanninger innenfor våre fagområder.

Tiltakene er i hovedsak motivert av å øke kapasiteten for videre utvikling av utdanningsporteføljen og dermed forsterking av institusjonens samfunnsoppdrag. Tiltakene har likevel ulik grad av modenhet, vil kunne revideres i kommende porteføljeutviklingsplaner. Alle tiltak vil følge ordinære beslutningsprosesser.

For oversiktens skyld følger tiltakene samme faglige inndeling som ble brukt i kartleggingen. Tiltak som gjelder mange fagområder og hvor det er behov for flere vurderinger og utviklingsarbeid står som gjennomgående tiltak.

3. Øvrige tiltak

Del 3 berører primært faglige og administrative støtte og tjenester som berøres eller er viktige rammevilkår for å kunne gjennomføre tiltakene i del 1 og 2.

Del 1: Rammer for disiplinfaglige utdanninger

Rammene gjelder fra studiestart høsten 2025, og det vil legges til rette for overgangsordninger for studenter som har startet tidligere.

Følgende rammer gjelder:

1. Alle disiplinfaglige utdanninger skal bygges opp av programfag, valgfag og fellesfag.
 - programfag er emner som er avgjørende for at studenten skal få grad innenfor fagområdet.
 - valgfag er emner som studenten tar fra andre studieprogram enn sitt eget eller gjennom utveksling.
 - fellesfag er emner som er tilbys alle studenter uavhengig av programtilhørighet.

2. For å få tildelt en bachelorgrad, må studenten ha avlagt eksamen i og bestått emner som til sammen utgjør minst 180 studiepoeng, for 5-årige integrerte mastergrader 300 studiepoeng.
 - a. Bachelorgrad innen samfunnsvitenskapelige og humanistiske fag skal bestå av:
 - i. programfag inntil 100 studiepoeng. For russisk, samisk og kvensk inntil 130 studiepoeng.
 - ii. 20 studiepoeng obligatoriske fellesfag
 - iii. 60 studiepoeng valgfag (30 for russisk, samisk og kvensk)
 - b. Bachelorgrad innen matematiske, naturvitenskaplige og teknologiske program og fiskeri- og havbruksvitenskap skal bestå av:
 - i. programfag inntil 130 studiepoeng
 - ii. 20 studiepoeng obligatoriske fellesfag
 - iii. 30 studiepoeng valgfag
 - iv. grunnleggende programfag skal så langt det er mulig samkjøres for programmer som krever realfaglig studiekompetanse.
 - c. Bachelorgrad innen økonomi og administrasjon skal bestå av:
 - i. programfag inntil 130 studiepoeng
 - ii. 20 studiepoeng obligatoriske fellesfag
 - iii. 30 studiepoeng valgfag jf. nasjonal rådgivende plan
 - d. 5-årige integrerte sivilingeniørgrad skal bestå av:
 - i. programfag inntil 240 studiepoeng inkludert masteroppgave
 - ii. 30 studiepoeng fellesfag
 - iii. 30 studiepoeng valgfag
3. 2-årige mastergrad skal bestå av 110 studiepoeng programfag inklusive masteroppgave og 10 studiepoeng fellesfag.
 - a. Studieprogrammene avgjør om omfang av masteroppgave skal være 30 eller 60 studiepoeng.

Hvert fakultet må dimensjonere emneporteføljen i henhold til de nye rammene:

- For bachelorprogram bør det ikke være flere unike programemner enn det som er angitt i rammene jf. pkt 2a-d.
- For masterprogrammer bør det utover masteroppgave og omfang av denne være unike emner inntil 70-100 studiepoeng.

Utover unike programemner kan emner fra andre program eller spesialpensum benyttes som programemner.

Eventuelle unntak fra disse retningslinjene, for eksempel på grunn av studenttall eller særlig sterke fagmiljøer, skal i en overgangsperiode godkjennes av rektor.

Alle program må tilby minimum 30 studiepoeng valgfag for studenter på andre programmer. Valgfagene skal tilbys i to deler på til sammen 30 studiepoeng hver (over to semestre), og bør være tilgjengelige for gjennomføring som en årsenhet der dette er praktisk mulig.

Alle bachelor- og 5-årige sivilingeniørprogrammer må tydelig anbefale passende valgfag fra andre studieprogrammer for sine programstudenter.

Tiltak 1-4 omhandler implementering av nye rammer på bachelornivå. Til porteføljeutviklingsplanen for 2025-2026 vil det lages en plan for implementering på masternivå.

Tiltak 1: Revidering av disiplinfaglige bachelorprogrammer i henhold til nye rammer

Frist: 1. januar 2025

Ansvarlig: Fakultetene og prosjektgruppe

Rektor ber fakultetene om å legge til rette for gode lokale prosesser for å tilpasse de disiplinfaglige bachelorutdanningene til nye rammer. Det vil bli etablert et eget prosjekt koordinert fra Avdeling for forskning utdanning og formidling, med representasjon fra fakultetene og UB. Prosjektet skal koordinere arbeidet med innføring av nye rammer på tvers av fakultetene, sikre lik informasjon og forståelse og fremdrift. Nye studieplaner skal være klare til studiestart høsten 2025. For å sikre læringsutbytte til studenter som er tatt opp på tidligere studieplaner må fakultetene vurdere overgangsordninger.

Så lenge rammene ovenfor og krav i studiekvalitetsforskriften overholdes, legges det ingen føringer for oppbygging av program. Fakultetene oppfordres likevel til å ta hensyn til dette:

- Ex.phil skal så langt det er mulig være på første studieår.
- Som utgangspunkt skal det legges til rette for hele semester med valgemner (for studenten) i programmene. Dette gir større grad av fleksibilitet for studenter som ønsker å få innpasset fag som er tatt tidligere, og som ønsker å dra på utveksling utover forhåndsgodkjente emner. Dette gir også en bedre ramme for studentenes læringsmiljø.
- Programemner med stor grad av likhet på tvers av programmer (for eksempel innføringsemner eller metodeemner), bør samkjøres så langt det er mulig. Forventning om samkjøring gjelder også for profesjonsutdanninger som ikke omfattes av nye rammer.

For å ivareta internasjonalisering og tilbud for innveksling ved UiT, bør det være tilgjengelige engelskspråklige tilbud. Tematiske og fagområdespesifikke emnepakker kan lages på tvers av fag og enheter.

Tiltak 2: Koordinering av undervisning og eksamen

Frist: 1.mars 2025

Ansvarlig: Fellesadministrasjonen og fakultetene

Som ledd i å sikre at studentene får gode rammer for sin læringsreise må det sørges for at det ikke er praktiske kollisjoner i organiserte lærings- og vurderingsaktiviteter. I og med at det legges opp til at programmene kan ha ulik oppbygging av emner innebærer dette behov for koordinering per semester.

En arbeidsgruppe ledet av Seksjon for studieadministrative tjenester i fellesadministrasjonen skal utarbeide en plan for time- og eksamensplanlegging for disiplinfaglige programmer. Arbeidet skal sikre at studentene har reelle valg mellom ulike valgfag, og gi forutsigbarhet i planleggingen for fagmiljøene. Rektor vil be arbeidsgruppen om å også hensynta forskningsmiljøenes behov for konsentrert FoU-tid.

Tiltak 3: Utvikle fellesemner

Frist: 1. januar 2025

Ansvarlig: Tverrfaglige team

Nye rammer for de disiplinlaglige utdanningene legger opp til 20 studiepoeng fellesfag på bachelornivå og 10 studiepoeng på masternivå:

- 10 stp BSC: Ex.phil
- 10 stp BSC: Mikroemner
- 10 stp MA: Bærekraftig innovasjon

Fellesemner skal være tilgjengelige for alle programstudenter. Ex.phil. gis allerede, mens de to andre emneboltene må utvikles.

For *mikroemner* legges det opp til et utvalg av emner på 1-2 studiepoeng som gir studentene generalistkompetanse. Mikroemner innen [informasjonskompetanse](#) og [akademisk skriving](#) vil være obligatorisk for alle, mens studentene kan velge de øvrige ut ifra interesser eller aktualitet for sine fagområder. Eksempler kan være datahåndtering, kreativ formidling etc. Det vil også åpnes for å gi mikroemner som ikke gir studiepoeng i seg selv, men som kan tas som tillegg eller inngå som arbeidskrav i et annet emne. Mikroemner skal være fleksible slik at de kan tilpasses ulike programoppbygginger.

UB har allerede ansvar for å koordinere generiske emner på Ph.d.-nivå (High North Academy), mens selve emnene gis av ulike fagmiljøer. Den samme modellen vil anvendes her, hvor UB vil ha en koordinerende rolle for generiske mikroemner.

For masteremnet i *bærekraftig innovasjon* er hensikten å gi studentene trening i kompleks problemløsning og samarbeid. Et eksempel er at studentene presenteres for utfordringer eller muligheter som er identifisert av nordnorsk samfunnsliv, og bruker ulike metoder for å generere ideer som de utvikler videre gjennom analyser, prototyper, programvare e.l.

I og med at nye rammer for masterprogrammer vil innføres først fra 2026 vil det legges opp til god tid til å utvikle et slikt emne i fagmiljøene. I en piloteringsfase legges det opp til at emnet gjøres tilgjengelig som valgfag, og det vil vurderes om studentene skal ta ett emne eller om det skal lages to-tre emner med felles start og slutt.

Tiltak 4: Pilotere sertifikater

Frist: 1. januar 2025

Ansvarlig: Prorektor utdanning og fakultetene

De nye rammene legger opp til at også studenter som ikke er på et program, skal kunne ta emnepakker satt sammen av tilgjengelige valgemner. Gitt dagens programstruktur, vil dette innebære at emnepakkene blir disiplinorienterte (eks: historie). Arbeidslivet etterspør imidlertid også mer tematisk innrettet innhold (eks: arealplanlegging).

For å imøtekomme arbeidslivets behov, skal fakultetene utvikle 'sertifikater' for tematiske områder á 30 studiepoeng. Emnepakkene skal bestå av tilgjengelige valgemner fra forskjellige fagområder eller fakulteter. 'Sertifikater' kan gjøres synlig i vitnemålsportalen. Dette gir ikke-gradsstudenter mulighet til å oppnå formell dokumentasjon på sin opparbeidede kompetanse. Programstudenter vil også ha mulighet til å inkludere sertifikater som en del av sine valgemner.

Sertifikater vil kreve særskilt koordinering og markedsføring. Utviklingen av sertifikater representerer nybrottsarbeid, og ressursbruken må stå i forhold til etterspørsel. I startfasen vil to pilotprosjekter for to sertifikater bli igangsatt. Videreutviklingen av sertifikatordningen vil baseres på evalueringer av disse pilotene.

Del 2: Utviklings- og endringstiltak

2.1 Fagområdene matematikk, naturvitenskap, teknologi, ingeniør, fiskeri- og havbruk, samferdsel og sikkerhet

Tiltak 5: Samkjøring av programemner

Frist: 1. oktober 2024

Ansvarlig: NT, BFE, HELSE (NT koordinerer)

Lavere grads MNT-utdanninger har mange fellestrekk, inkludert behovet for like grunnleggende programemner. I tillegg til innføring av nye rammer (jf. del 1) skal like programemner samkjøres mellom MNT-faglige disiplinutdanninger og 5-årige sivilingeniørprogram. Biofagene har allerede en betydelig andel fellesfag i sitt første studieår og vil bli koordinert med de andre MNT-fagene der dette er hensiktsmessig.

Tiltak 6: Videreutvikling og fleksibilisering av ingeniørutdanningene

Frist: 1. oktober 2024

Ansvarlig: IVT, NT (IVT koordinerer)

IVT- og NT-fakultetene skal utarbeide emner på til sammen 60 studiepoeng som blir felles for alle rammeplanstyrte ingeniørutdanninger ved disse fakultetene. Emnene bør, så lang det er hensiktsmessig, samkjøres med tiltak 5.

En ny, fleksibel ingeniørutdanning skal utvikles i samarbeid med næringslivet, hvor både deltid- og heltidutdanninger blir vurdert. I tillegg skal fakultetene også utforske kombinasjoner av fysiske samlinger, lokal undervisningsstøtte, og interaktive digitale undervisningsmetoder.

IVT og NT bes videre om:

- å tilpasse masterprogrammer i ingeniørfag til nye målgrupper etter innføring av studieavgift (IVT, NT).
- Å redusere antallet valgemner i de rammestyrte ingeniørfagene for å samsvare bedre med rekrutteringsgrunnlaget (IVT)
- samle de tre studieretningene – prosess og energi, prosess og havbruk, og prosess og gassteknologi – til én felles studieretning ved studiestedene Tromsø og Narvik.

Tiltak 7: Fase ut kjemi som eget bachelorprogram

Frist: 1. oktober 2024

Ansvarlig: NT

Kjemi er et svært sentralt fagområde for UiT og inngår i mange utdanninger ved flere fakultet, inkludert i lærer og lektorutdanningene. På grunn av lav rekruttering vil bachelorprogrammet i kjemi ikke lenger bli opprettholdt som et selvstendig program. Studenter vil fortsatt kunne oppnå en bachelorgrad i kjemi ved UiT, men dette må nå gjøres innenfor rammen av et annet, relatert program. Det vil bli utforsket hvordan denne integreringen kan skje, enten internt ved NT-fakultetet eller gjennom programmer ved BFE eller Helsefak.

Tiltak 8: Fleksible marine program

Frist: 1. oktober 2025

Ansvarlig: BFE, NT, IVT (BFE koordinerer)

Sjømat og havbruk er voksende næringer med store kompetansebehov. Utdanningstilbudene er populære og rekrutterer godt. Ved å tilrettelegge for flere fleksible studietilbud, kan antallet søkere til disse utdanningene øke. Det er også mulighet for større grad av nasjonal koordinering.

Ansvarlige ved UiT skal utvikle en mer fleksibel mastergrad i fiskeri- og havbruksvitenskap, designet for å kunne kombineres med arbeid eller gjennomføres på deltid.

Videre skal det vurderes hvorvidt programmer i havbruk og havbruksteknologi kan integreres i et samlet studieløp, primært gjennom bruk av eksisterende programfagsemner.

Det skal også utforskes hvordan samarbeidet med Nord universitet, NTNU og UiB kan styrkes for å forbedre fiskeri- og havbruksutdanningene.

Tiltak 9: Teknologiledelse

Frist: 1.juni 2024

Ansvarlig: IVT, BFE

UiT har omfattende fagmiljøer innen både ingeniørfag og økonomi og ledelse, men mangler et integrert utdanningsløp som forener disse disiplinene. Det er etterspørsel etter kompetanse innen teknologiledelse, og UiT, spesielt Campus Narvik, er godt posisjonert for å møte dette behovet. IVT og BFE vil i fellesskap undersøke hvordan et studieprogram i teknologiledelse kan etableres, hovedsakelig ved å benytte eksisterende emner og emnepakker.

Fagområdene helse, sosial, psykologi og idrettsfag

Tiltak 10: Gjennomgå helsefaglige profesjonsutdanninger

Frist: 1. oktober 2025

Ansvarlig: Helsefak.

De helsefaglige profesjonsutdanningene ved UiT har en høy andel lærerstyrte undervisningsaktiviteter, en tendens som har blitt ytterligere forsterket med innføringen av RETHOS. Alle emnene i de helsefaglige profesjonsutdanningene skal gjennomgå for å identifisere:

- temaer som kan anvendes på tvers av ulike profesjons- og disiplinutdanninger.
- områder hvor fellesundervisning kan gis basert på felles læringsutbyttebeskrivelser i RETHOS.
- muligheter for integrasjon av åpne nasjonale læringsressurser i eksisterende emner.

Helsefak. bes om å kartlegge ressursbruk per emne og vurdere å fastsette en norm for det videre arbeidet.

Helsefak. skal være en pådriver for økt bruk av nasjonale eksamener innen helsefaglige profesjonsutdanninger.

Tiltak 11: Samkjøring av lavere grads helseprofesjonsutdanninger

Frist: 1. mars 2025

Ansvarlig: Helsefak.

UiT tilbyr utdanninger i sykepleie og vernepleie i flere formater, inkludert heltids- og deltidsstudier på campus, samt gjennom samlingsbaserte programmer ved ulike studiesteder og studiesentre. Dette har vært viktige grep for å møte landsdelens behov for arbeidskraft og for å nå kandidatmåltall. Disse driftsmodellene har imidlertid vært ressurskrevende, noe som har begrenset mulighetene for forskning og faglig utviklingsarbeid – aktiviteter som er avgjørende for å takle store samfunnsutfordringer. Samhandlingen mellom like utdanninger på ulike campus og studiesteder skal derfor styrkes gjennom samkjøring, alternering, bruk av langstrakt klasserom og andre metoder.

Tiltak 12: Samkjøring av barnevern og sosialt arbeid

Frist: 1. oktober 2024

Ansvarlig: HSL (og Helse)

Bachelor i barnevern og bachelor i sosialt arbeid har store likheter i tidlig studieløp. Programmene skal samkjøres gjennom et felles første studieår.

Fakultetene skal vurderes hvordan studietilbudet ved RKBU ved Helsefak. kan brukes inn i masterutdanningene i sosialt arbeid og barnevern.

Tiltak 13: Helseteknologi

Frist: 1. mars 2025

Ansvarlig: Helse, IVT, NT (NT koordinerer)

Det er stor etterspørsel etter kompetanse innen helseteknologi, og UiT besitter de nødvendige faglige ressursene for å tilby utdanning innen dette feltet. Tidligere har vi forsøkt å tilby dette, uten å lykkes med rekrutteringen. Med finansiering fra HK-dir., har NT-fakultetet utviklet en erfaringsbasert mastergrad i digitale helsetjenester, som til nå har vært utlyst én gang. Med bakgrunn i det identifiserte kompetansebehovet og tidligere erfaringer, vil UiT utforske hvordan et nytt studieløp i helseteknologi kan etableres, primært ved å benytte emner fra eksisterende programmer.

Tiltak 14: Revidering av program i klinisk ernæring og program i folkehelse

Frist: 1. oktober 2025

Ansvarlig: Helsefak.

Både bachelor- og masterprogrammene i klinisk ernæring har opplevd lav rekruttering, og det er iverksatt tiltak for å forbedre denne situasjonen. Helsefak. skal evaluere effektiviteten av disse tiltakene og vurdere muligheter for utvidet samarbeid, både lokalt, nasjonalt og internasjonalt, angående emner og undervisning.

Masterprogrammet i folkehelse skal revideres for å tilpasse seg nye målgrupper som følge av innføringen av studieavgifter.

For begge programmer anbefales det å utforske og utnytte mulighetene som tilbys gjennom EUGLOH-alliansen.

Fagområdene humanistiske og estetiske fag, samt lærerutdanning og pedagogikk

Tiltak 15: Konsolidering av programmer innenfor medievitenskap og innenfor antropologi

Frist: 1. oktober 2024

Ansvarlig: HSL

Programmene i medie- og dokumentasjonsvitenskap og medieproduksjon skal slås sammen til ett program.

Videre skal masterprogrammene i sosialantropologi og visuell antropologi slås sammen til ett program.

Under revisjonen av disse programmene bør også potensielle samarbeidsmuligheter med UMAKs studietilbud utforskes og identifiseres.

Tiltak 16: Lærer- og lektorutdanningene

Frist: 1. oktober 2024

Ansvarlig: HSL

Det pågår endringer i nasjonale rammeverk for lærerutdanningene som kan påvirke hvordan lærerutdanningene ved UiT bør videreutvikles. Når dette er klart, skal HSL vurdere hvordan fleksible og ordinære lærerutdanninger, i større grad kan samordnes for å opprettholde bærekraftig drift, nå kandidatmåltall og relevante målgrupper. De skal også vurdere hvordan de i større grad enn i dag kan samarbeide med fagmiljøer utenfor profesjonsutdanningene.

Tiltak 17: Vurdere studietilbud i arealplanlegging

Frist: 1. oktober 2024

Ansvarlig: HSL, IVT, NT (HSL koordinerer)

UiT opplever stor etterspørsel etter kompetanse i arealplanlegging. Én av pilotene under punkt 4, vil derfor handle om å utvikle et sertifikat innen arealplanlegging. Tilbudet skal være for de som ønsker videreutdanning og skal treffe bredt.

Utover dette skal det også undersøkes om det er grunnlag for å gi en hel grad i arealplanlegging gjennom nasjonalt samarbeid.

Tiltak 18: Fleksibilisering og konsolidering i kunstfag

Frist: 1. oktober 2024

Ansvarlig: UMAK

Antallet valgemner i kunstfaglige studieprogrammer skal revideres og eventuelt reduseres, med tanke på rekrutteringsgrunnlaget og fagmiljøenes kapasitet.

Et nytt fellesemne skal utvikles for studenter innen kunstfaglige utdanninger. Eksempler på aktuelt innhold er innføring i profesjon- og bransjeforståelse, estetisk teori og tverrfaglig arbeid som gir en generell innføring i profesjon- og bransjeforståelse.

Det skal utvikles videreutdanningstilbud innen kunstfag, fortrinnsvis gjennom å gjøre porteføljen mer fleksibel.

UMAK skal vurdere hvordan vi kan gjøre årsenhetene i forfatterstudiet tilgjengelig som bachelor.

PPU innen musikk skal tilbys som et to-årig samlingsbasert studie.

Behovet for å revidere faglig innretning og organisering av utøvende musikkutdanninger skal vurderes.

Fagområdene samfunnsfag, juss, økonomi og administrasjon

Tiltak 19: Konsolidering av tilbud innen reiseliv

Frist: 1.oktober 2024

Ansvarlig: HSL/BFE - organisatorisk tilknytning er under avklaring

Reiselivsutdanningene ved UiT gjennomgår for tiden en omfattende revisjon, hvor alle eksisterende tilbud vil vurderes med tanke på fremtidig videreføring, utvikling og format.

Tiltak 20: Fleksibilisering av juridiske emner

Frist: 1. oktober 2024

Ansvarlig: Jurfak.

UiT tilbyr profesjonsutdanning i rettsvitenskap. Det er samtidig et økende behov for juridisk kompetanse innen andre studieområder. Videre er det nasjonal etterspørsel etter juridiske kompetanseområder hvor UiT er spesielt sterke.

Jurfak. skal utvikle valgemner på totalt 30 studiepoeng spesielt rettet mot studenter uten juridisk bakgrunn. I utviklingen må Jurfak., i dialog med de andre fakultetene, undersøke hvilke områder som er særlig relevante. I tillegg til å være tilgjengelig for studenter på disiplinfaglige utdanninger, skal det vurderes om emnene skal tilbys som videreutdanning.

Videre skal spesialemner i rettsvitenskap hvor UiT har nasjonale fortrinn, fleksibiliseres for å gjøres bedre tilgjengelig som videreutdanninger for jurister. Det skal også vurderes om disse emnene kan gjøres tilgjengelig for studenter på masterprogram i rettsvitenskap ved andre institusjoner.

Masterprogrammet i rettsvitenskap ved UiT vil gjennomgå en periodisk evaluering i 2024-25, hvor det vil bli vurdert om ikke-juridiske emner kan integreres som valgemner i programmets femte studieår.

Gjennomgående tiltak

Tiltak 21: Fastsette ordninger for gjennomgående koordinering

Frist: 1. oktober 2024

Ansvarlig: fakultetene og prosjektgruppe

Flere fagområder ved UiT har emner som overlapper. En del områder er identifisert for potensiell samordning. Dersom emnene skal samordnes er det nødvendig å etablere ordninger som sikrer effektiv koordinering og tilpasning til de ulike programmene og deres læringsutbytte, samtidig som behovet for ekstra administrasjon minimeres.

Det foreslås at fagområder som har hovedtyngden i ett fagmiljø koordineres derfra. Dette innebærer at fagmiljøet får et tverrgående ansvar for emneporteføljen og må holde tett kontakt med berørte studieprogramledere i den videre utviklingen. Dette vil gjelde for eksempel fagområdene matematikk, kjemi, fysikk, informatikk (NT) og juss (Jurfak).

For fagområder som er integrert i flere fagmiljøer, skal koordineringen håndteres av et felles team ansvarlig for utviklingen av den samlede programporteføljen. Dette vil gjelde fagområdene GIS (BFE, IVT, NT, HSL), statistikk (HSL, IVT, NT, BFE, Helse), bioteknologi og bioinformatikk (Helse, BFE, NT) og metodeemner (alle enheter).

De involverte fagmiljøene skal utarbeide forslag til løsninger som skal implementeres og deretter evalueres etter en toårsperiode. Disse løsningene må være tilpasset de varierte didaktiske behovene til de forskjellige programmene.

I fremtidige porteføljeutviklingsplaner skal det vurderes om ytterligere fagområder vil dra nytte av tverrgående koordinering. Tiltaket må sees i sammenheng med tiltak 1 og 5.

Tiltak 22: Videreutvikling av undervisning og vurderingsformer

Frist: 1. mars 2025

Ansvarlig: UB, FUF, ITA, fakultetene

Sentralt i studieporteføljeplanen er å gjøre store deler av studietilbudene mer fleksible, slik at de blir tilgjengelig på tvers av program og uavhengig av studentenes livssituasjon og studieprogresjon. For å få dette til blir utviklingen og bruken av åpne læringsressurser og fleksible vurderingsformer sentralt.

En mer etablert delingskultur for undervisningsressurser, tilsvarende det som gjelder for forskning er nødvendig. Bruk av åpne læringsressurser kan forbedre effektiviteten og fleksibiliteten i undervisningen, til fordel både for ansatte og studenter, og kan bidra til mer relevante og oppdaterte undervisningstilbud. UB er allerede i gang med et eget prosjekt som skal bidra til en kulturendring

blant ansatte når det kommer til utvikling og bruk av åpne læringsressurser og forståelse av “åpen utdanning” generelt. Dette prosjektet skal knyttes tettere opp til flere av tiltakene i porteføljeutviklingsplanen.

UiTs fremtidige studieprogramportefølje forventes å integrere alternative og fleksible vurderingsformer, i tråd med forventningene fra både nåværende og potensielle studenter. Studentparlamentet har vedtatt å fokusere på å øke bruken av alternative vurderingsformer, med en vektlegging på å erstatte tradisjonelle summative metoder med formative tilnærminger. Denne endringen reflekterer studentenes økende ønske om tilpassede eksamensformer i fleksible studieprogrammer. Videre har utviklingen av KI-assisterte verktøy introdusert nye utfordringer når det kommer til vurdering av studenter. Behovet for god veiledning og støtte til ansatte, er avgjørende for å lykkes med omlegging til mer fleksible og alternative vurderingsformer. I tillegg skal det utarbeides oversikt over anbefalte vurderingsformer som det gis faglig, pedagogisk og administrativ støtte til.

Tiltak 23: Utforske koblinger mellom profesjons- og disiplin-fag

Frist: 1. oktober 2024

Ansvarlig: fakultetene

I vurderingsrapporten ble det pekt på at det er et stort potensial for sterkere koblinger mellom profesjons- og disiplin-fag, både i forskning og utdanning. I høringen ble fakultetene bedt om særlig å vurdere dette. Foruten ingeniørutdanningene, er det likevel relativt få identifiserte tiltak som omhandler dette. Dette kan skyldes at potensialet allerede er utnyttet, kompleksiteten i organiseringen av fagmiljøene, kulturforskjeller, eller mangel på forventet merverdi.

Fakultetene, og spesielt Helsefak. og HSL, oppfordres til å fortsette å utforske og identifisere hensiktsmessige koblinger mellom fagområder, og å følge dette opp i fremtidige porteføljeutviklingsplaner.

Del 3: Øvrige tiltak

Tiltak 24: Videreutvikle kurs og veiledning i læringsdesign

Frist: 1. mars 2024

Ansvarlig: UB og prosjektgruppe under tiltak 1

Mange endringer i porteføljen gjør det nødvendig å revurdere læringsdesign, med tanke på målgruppe, undervisnings- og vurderingsformer. For å støtte fagmiljøene effektivt, vil UB utvikle et trinnvis kurs- og veiledningstilbud i læringsdesign.

1. Det første trinnet er utviklingen av en nettbasert ressurs tilgjengelig for alle ansatte, som gir nødvendig kunnskap og kompetanse for å starte en designprosess. Ressursen vil ta for seg temaet fra ulike organisatoriske nivåer og perspektiver – herunder den individuelle underviseren, fagmiljøet/kollegiet, studieprogramledelse, instituttledelse og administrasjon.
2. Det andre trinnet omfatter utvikling og tilbud av praktiske workshops, basert på forespørsler fra fagmiljøene, etter at det første trinnet er fullført.

3. Det tredje steget representerer fasen der miljøene har den nødvendige kompetansen og praktiske ferdighetene som skal til for å kunne gjennomføre egne læringsdesignprosesser. I denne fasen vil Results rolle være å tilby rådgivning og veiledning der det trengs.

UB/Result vil hovedsakelig konsentrere seg om aspekter som er felles for alle fagfelt, mens fakultetenes egne miljøer kan fokusere nærmere på fagnære problemstillinger. Det forventes samarbeid og samhandling mellom Result, Helped og andre relevante fagmiljøer, og det oppfordres til deling og samhandling på tvers av prosesser.

Tiltak 25: Gi kurs og veiledning i digital kompetanse for ansatte

Frist: 1. juni 2024

Ansvarlig: ITA, UB

I Utdanningsmeldingen for 2022 ble det anbefalt at UiT initierer et prosjekt for å forbedre den utdanningsfaglige digitale kompetansen blant ansatte. I meldingen argumenteres det med at dersom åpen utdanning skal bli en markant del av UiTs utdanningstilbud, vil dette måtte medføre en omlegging av hvordan undervisning gjennomføres ved universitetet. Metoder knyttet til blant annet bruk av studentaktive undervisningsmetoder, digitalisering og fleksibilitet, stiller store krav til bruk av teknologi og digitale verktøy. Skal vi høste fordelene som ligger i å tilby åpen utdanning, må vi altså sørge for kompetanseheving på den utdanningsfaglige og didaktisk digitale kompetansen og digitale undervisningsmetoder. Åpen utdanning innebærer mer enn bare å digitalisere tradisjonelle forelesninger, som å filme dem for bredere tilgjengelighet – dette alene utgjør ikke åpen utdanning. Undervisningen krever en helhetlig ny tilnærming i planlegging og gjennomføring. Det er derfor avgjørende at ansatte får tilgang til opplæringstilbud som gir dem den nødvendige kompetanseutviklingen for å mestre denne omleggingen. ITA og UB blir tildelt ansvaret for å utvide og forbedre kurstilbudet for ansatte, med mål om å styrke deres utdanningsfaglige digitale kompetanse.

Tiltak 26: Kartlegging og prioritering av infrastruktur til utdanning

Frist: 1. januar 2025

Ansvarlig: ITA, BEA

UiTs digitale læringsmiljø skal bidra til utviklingen av studieporteføljen. Dette innebærer godt samarbeid på tvers av enhetene og kjernevirksomheten slik at miljøene opplever helhetlig støtte, og studentene får en sammenhengende og god studentreise. Det planlagte prosjektet 'Campus virtuell', som inkluderer ansvarlig og innovativ bruk av kunstig intelligens, virtuell/augmentert virkelighet (VR/AR), og andre nye teknologier til støtte for studentdrevet læring, vil være en integrert del av denne utviklingen. Dette initiativet vil danne grunnlaget for å forbedre kvaliteten på utdanningen, samtidig som det effektiviserer tidsbruk og ressursforvaltning.

Suksessen til mange av tiltakene i porteføljeutviklingsplanen henger nøye sammen med utviklingen av infrastruktur. Imidlertid blir den tilgjengelige infrastrukturen i mange utstyrte rom ikke fullt utnyttet, det finnes rom som mangler nødvendig infrastruktur, underviserkompetansen på dette området varierer, og noen ganger krever infrastrukturen spesialisert driftskompetanse. Derfor er det et behov for en kartlegging av infrastrukturen og de nødvendige kapabilitetene på alle UiTs campuser, som vil danne grunnlaget for fremtidige prioriteringer.

Tiltak 27: Studieadministrative endringer

Frist: 1. januar 2025

Ansvarlig: FUF

Utvikling av emne- og studiekatalog: Endringene i oppbygningen av bachelorprogrammene må gjenspeiles i emne- og studiekatalogen. Detaljer om organisering, struktur og læringsutbyttebeskrivelser for program-, valg- og fellesfag bør tydelig presenteres på universitetets nettsider. Det bør også vurderes hvordan emne- og studiekatalogen kan tilpasses for studenter interessert i halvårs- eller årsstudier, samt de som kun søker sertifikater.

Vitnemål: Med innføringen av nye rammer for disiplinfaglige utdanninger og bruk av sertifikater, vil det oppstå endringer i programmets faglige innhold og struktur. Disse endringene må gjenspeiles i oppdaterte læringsutbyttebeskrivelser og tilsvarende i reviderte vitnemålstekster. Studentenes vitnemål bør inkludere og vise en oversikt over kompetanser oppnådd i programfag, valgfag, fellesfag og sertifikater.

UiTs kvalitetssystem og studieforskrift: Kvalitetssystemet og studieforskrift må endres som følge av nye rammer for de disiplinfaglige utdanningene.

Koordinering av undervisningstid på campus og studiesteder: Stadig flere profesjonsutdanninger blir organisert som samlingsbaserte studier ved UiT, både for å muliggjøre utdanningstilbudet på flere studiesteder og for å gjøre tilbudene mer tilgjengelig for flere studenter. For å sikre at god utnyttelse av infrastruktur og lokaliteter må samlinger være koordinerte. På samme måte som i tiltak 2 vil dette kreve en arbeidsgruppe der SSA og fagmiljøene deltar, i dette tilfellet bør også campusadministrasjonene ha en rolle.

Tiltak 28: Redimensjonere studietilbudene iht opptaksmål

Frist: 1. oktober 2024

Ansvarlig: FUF og fakultetene

UiT skal i løpet av 2024 komme frem til en enhetlig størrelse for 'opptaksmål'. Det vil si hvor mange studenter som bør starte på det enkelte studietilbud. Opptaks målet vil danne grunnlaget for eventuelle fremtidige redimensjoner av studieporteføljen.

Basert på dette vil det utvikles rutiner for hvordan emneporteføljer og programmer som to år på rad positivt eller negativt avviker fra opptaks målet blir gjenstand for ytterligere vurdering i forbindelse med universitetsstyrets behandling av dimensjonering av porteføljen:

- Ved lavere rekruttering skal det vurderes tiltak som kan forsterke studentgrunnlaget, som samkjøring eller fleksibilisering. For disiplinutdanninger kan et alternativ være at fagområdet tilbys utelukkende innenfor rammen av lærer- og lektorutdanninger, eller som en årsenhet og valgfag i øvrige disiplinfaglige programmer.
- Ved høyere rekruttering skal det vurderes om det er behov og mulighet for styrking av kapasitet og/eller infrastruktur.

Ved både lavere og høyere rekruttering enn opptakstall vil det være behov for vurdering av budsjettammer. Det vises til det pågående arbeidet med ny budsjettmodell hvor retningslinjer for dette vil måtte vurderes nærmere.

Tiltak 29 Vurdere egenbetaling for enkelte studietilbud

Frist: 1. juni 2024

Ansvarlig: Fakultetene og FUF

Per i dag tilbys alle studieprogrammer ved UiT gratis, med visse unntak. Egenbetalingsforskriften åpner imidlertid for muligheten for å ta betaling for utdanningstilbud som er særlig tilrettelagt som videreutdanning. De andre store norske universitetene tar for eksempel betalt for sine erfaringsbaserte mastere.

UiT skal gjøre vurderinger av betalingsløsninger for erfaringsbaserte mastere og for sertifikater for studenter som ikke er på program.